

Augantys pragyvenimo kaštai kelia nerimą 93 proc. visos ES gyventojų ir 96 proc. lietuvių, rodo naujausia Europos Parlamento (EP) užsakymu atlikta „Eurobarometro“ apklausa. Savo ruožtu devyni iš dešimties lietuvių baiminasi karo Ukrainoje išplitimo.

Visose ES šalyse daugiau nei 7 respondentai iš 10 teigė esantys sunerimę dėl augančių pragyvenimo išlaidų. Lietuvoje tai nurodė 96 proc. apklaustųjų, o aukščiausi rodikliai ES yra Graikijoje (100 proc.), Kipre (99 proc.), Italijoje ir Portugalijoje (po 98 proc.). Tarp kitų didžiausią nerimą europiečiams keliančių problemų yra skurdas ir socialinė atskirtis, – ją išskyrė 82 proc. apklaustųjų (Lietuvoje – 85 proc.) ir klimato kaita (ES – 81 proc., Lietuvoje – 74 proc.).

Lietuvoje 90 proc. gyventojų baiminasi, kad karas Ukrainoje išplis į kitas šalis, o 88 proc. nerimauja dėl branduolinio incidento rizikos. Dėl karo plitimo labiau ES nerimauja tik Maltos (93 proc.), Portugalijos ir Lenkijos (po 91 proc.) gyventojai, dėl branduolinio incidento – Maltos (93 proc.) ir Portugalijos (89 proc.) gyventojai.

Apklausos duomenimis, 33 proc. europiečių visiškai, o 42 proc. „kažkiek pritaria“ veiksams, kurių ES ėmėsi padėti Ukrainai nuo karo pradžios, pavyzdžiui, sankcijoms, finansinei, karinei ar humanitarinei pagalbai. Lietuvoje visiškai šiems veiksams pritaria 55 proc., o „kažkiek pritaria“ dar 33 proc. apklaustųjų.

Vertinant piliečių finansinę padėtį, apklausa rodo vis labiau ryškėjančias Europą vienu metu ištikusią kelių krizių pasekmes: beveik pusė europiečių (46 proc.) teigia, kad jų pragyvenimo lygis jau sumažėjo dėl Covid-19 pandemijos, Rusijos karo prieš Ukrainą ir pragyvenimo išlaidų krizės (Lietuvoje – 40 proc.). Be to, 39 proc. respondentų ES nurodė, kad jų pragyvenimo lygis kol kas nesumenko, tačiau jie numato gyvenimo blogėjimą ir pesimistiškai žvelgia į 2023 m (Lietuvoje – 41 proc.). Nuo 2021 m. rudens 9 procentiniais punktais (nuo 30 proc. iki 39 proc.) ES valstybėse išaugo skaičius gyventojų, kuriems „dažniausiai“ arba „kartais“ sunku susimokėti sąskaitas (Lietuvoje – 32 proc.).

„Suprantama, kad žmonėms nerimą kelia augančios pragyvenimo išlaidos, nes vis daugiau šeimų sunkiai suduria galą su galu. Atėjo laikas, kai turime įgyvendinti savo sprendimus, suvaldyti sąskaitas, sumažinti infliaciją ir sudaryti sąlygas ekonomikos augimui. Privalome apginti labiausiai pažeidžiamus savo visuomenių narius“, – sako EP pirmininkė Roberta Metsola.

Nepaisant nuolatinės paramos Europos Sąjungai, piliečiai tikisi, kad ES toliau ieškos

sprendimų, kaip susidoroti su keliomis viena kitą gilinančiomis krizėmis. Didelė dalis piliečių palaiko ES remdamiesi praėjusių metų patirtimi, kai ES parodė išpūdingus gebėjimus susivienyti ir pritaikyti veiksmingas priemones. Šiuo metu ES gyventojų netenkina nei valstybių, nei ES lygiu priimami sprendimai dabartinėms krizėms spręsti. Tik trečdalis ES gyventojų patenkinti savo šalių vyriausybių arba ES priemonėmis sutramdyti augančias pragyvenimo išlaidas. Lietuvoje valdžios priemonėmis mažinti pragyvenimo išlaidas nepatenkinti 75 proc. gyventojų (patenkintų 21 proc., 4 proc. nežino), o 48 proc. apklaustųjų Lietuvoje netenkina ES veiksmai pragyvenimo išlaidų krizei suvaldyti (tenkina 34 proc., nežino 18 proc.).

Inflacijai pakilus į dešimtmečiais neregėtas aukštumas, 37 proc. ES piliečių nori, kad EP daugiausiai dėmesio skirtų kovai su skurdu ir socialine atskirtimi. Sveikatos apsauga išlieka prioritetiniu klausimu 34 proc. gyventojų, o kova su klimato kaita bei parama verslui ir naujų darbo vietų kūrimas – 31 proc. europiečių. Lietuvos gyventojų nuomone, EP daugiausiai dėmesio turėtų skirti kovai su skurdu ir socialine atskirtimi (50 proc.), ekonomikos paramai ir naujų darbo vietų kūrimui (48 proc.) bei ES gynybai ir saugumui, įskaitant ES išorės sienų apsaugą (44 proc.).

Parama Europos Sąjungai ir toliau auga: 62 proc. apklaustųjų mano, kad jų šalies narystė ES yra „geras dalykas“, – tai yra vienas aukščiausių rezultatų nuo 2007 m. Lietuvoje taip mano 79 proc. apklaustųjų. Du trečdaliai, arba 66 proc., ES piliečių teigia, kad jų šalies narystė bloke yra svarbi, o 72 proc. sutinka, kad jų šaliai narystė ES naudinga (Lietuvoje atitinkamai 82 ir 91 proc.). Tai, kad ES indėlis į taikos palaikymą ir saugumo stiprinimą yra svarbiausias narystės ES privalumas, nurodo 36 proc. europiečių, tai yra 6 proc. punktais daugiau, nei 2021 m. rudenį. Lietuvoje taip teigia 43 proc. gyventojų. Be to europiečiai mano, kad ES skatina glaudesnę šalių narių bendradarbiavimą (35 proc.) ir prisideda prie ekonomikos augimo (30 proc.).

Šią „Eurobarometro“ apklausą EP užsakymu 27-iose ES šalyse 2022 m. spalio 12 – lapkričio 7 d. atliko įmonė „Kantar“. Lietuvoje tiesiogiai buvo apklausti 1002 gyventojai, ES iš viso apklausoje dalyvavo 26431 respondentas. Vertinant rezultatus ES mastu, atsižvelgta į kiekvienos šalies gyventojų skaičių.

Daugiau informacijos

[Išsamūs apklausos rezultatai](#)

„Eurobarometras“: tiek lietuvius, tiek visos ES gyventojus labiausiai neramina išaugę pragyvenimo kaštai

